

Baggrundspapir til kapitel 2: Prissammenligningen i Konkurrenceredegørelse 2006

Der er en række indikatorer, som samlet set kan belyse konkurrenceintensiteten i et land. En af disse indikatorer er priserne på varer. Hvis priserne på varer i Danmark er meget høje sammenlignet med andre lande kan det tyde på, at konkurrenceintensiteten i Danmark er lav. Det skyldes, at producenterne i ly af den dårlige konkurrence kan hæve priserne og dermed øge indtjeningen.

Et af delmålene i regeringens strategi er, at de danske forbrugere ikke skal betale mere for de samme varer end forbrugerne i andre sammenlignelige europæiske lande¹. For at følge udviklingen med delmålet sammenligner Konkurrencestyrelsen det danske prisniveau med gennemsnittet af prisniveauet for 9 europæiske lande². Denne sammenligning bliver hvert år offentliggjort i Konkurrenceredegørelsen.

At sammenligne prisniveauet for de samme varer mellem lande er en vanskelig opgave. Der er tre faktorer, som påvirker prisniveauet, og som ikke har noget med konkurrencen i et land at gøre.

- Moms og afgifter pålagt varer varierer fra land til land
- Varigheden af tilbud på varer varierer fra land til land
- Lønninger varierer mellem landene

Af samme grund prøver Konkurrencestyrelsen i videst muligt omfang at rense for effekterne af disse punkter i sammenligningen af priserne.

Korrektion for moms og afgifter

Da momsen og afgifterne på varer ikke er ens i alle de lande, som der sammenlignes med, er det nødvendigt at korrigere for denne forskel. I Konkurrenceredegørelse 2006 er forbrugerprisindekset renset for moms og afgifter, hvorved nettoprisindekset fremkommer. Det er nettoprisindekset, som bruges i prissammenligningen.

Korrektion for tilbudsvarer

Eurostat tager højde for varer der har været på tilbud i mere end 4 uger. Da detail-handlen i Danmark har en tradition for at have tilbud af en varighed af mindre end 4 uger, er nettoprisindekset også blevet korigeret for disse tilbud. Det er sket i samarbejde med danske detailvareforretninger, som opererer på flere europæiske markeder. Varer er i Danmark kun ca. 1 pct. dyrere efter korrektionen ift. EU9.

Korrektion for lønniveau

Visse tjenesteydelser er udeladt i prissammenligningen, da det høje danske lønniveau påvirker priserne så meget, at en prissammenligning er uhensigtsmæssig.

For nogle tjenesteydelser er der enten ikke mange muligheder for at skærpe pris-konkurrencen gennem fx effektiviseringer og innovation, eller også er konkurrencen med udlandet stærkt begrænset. Det gælder fx mange personlige tjenesteydelser. Det er således hovedsageligt de højere lønninger i Danmark, der afspejler pris-forskellene, og her er prisen derfor ikke en relevant konkurrenceindikator. Disse tjenesteydelser er i Konkurrenceredegørelse 2006 udeladt i prissammenligningen.

Andre tjenesteydelser er – eller burde i højere grad end i dag – være konkurrence-udsatte fra udlandet, f.eks. finansielle tjenesteydelser og byggeydelser. Disse tjenesteydelser bør ikke være dyrere end i andre lande, vi sammenligner os med. Højere lønninger i disse brancher kan endvidere opvejes af en højere produktivitet eller teknologiske fremskridt. Disse tjenesteydelser er i Konkurrenceredegørelse 2006 derfor med i prissammenligningen. Priserne for disse tjenesteydelser er i Danmark ca. 8 pct. højere end i de øvrige EU9-lande.

Datagrundlag

Nettoprisberegningerne er baseret på Eurostats nyeste forbrugerpriser og forbrugs-vægte, der er opgjort for en række varer og tjenesteydelser i EU9-landene. Priserne på mælk, smør og yoghurt stammer fra et samarbejde mellem konkurrencemyndighederne i Sverige, Tyskland, Holland, UK og Danmark. Afgiftsoplysninger er fra OECDs "Revenue Statistics" samt fra Europakommissionens "Vat Rates Applied in the Member States of the European Community".

Metode og beregninger

Beregningen af nettoprisindeks foretages ved at sammenligne provenuet for skatter og punktafgifter for hver varegruppe med omsætningen i hver varegruppe opgjort i markedspriser (dvs. inkl. afgifter). Provenuet sættes i forhold til omsætningen i varegruppen, og det samlede afgiftstryk beregnes som en procentsats. Herefter korrigeres prisindekset inkl. moms og afgifter med denne procentsats og en nettopris ekskl. moms og afgifter beregnes. For at gøre det muligt at sammenligne nettopriserne mellem landene indekseres tallene i forhold til et EU9 landegennemsnittet for hver varegruppe.

Datausikkerhed

Opgørelserne af nettopriserne er forbundet med en vis usikkerhed. En del af denne usikkerhed kan henføres til variationer i valutakurserne, der finder sted fra år til år. Desuden er der en vis usikkerhed forbundet med at korrigere priserne for moms og afgifter. Det skyldes, at de grupper, som forbrugerprisindeksene og provenuerne er inddelt i, for nogle varegruppers vedkommende ikke omfatter nøjagtig de samme varer. Der er derfor foretaget justeringer i fordelingerne af afgiftsprovenuerne for at tage højde herfor.

[1\)](#) Se evt. "Mere konkurrence – større vækst" fra juni 2004.

[2\)](#) Disse lande blev i Konkurrenceredegørelse 2006 benævnt EU9. Ud over Danmark inkluderer EU9: Belgien, England, Finland, Frankrig, Holland, Italien, Sverige og Tyskland.